

SZARVAS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Bellezey-ut 9. haza a lap szellemi részét illető közlemények
küldendők.Nyilttérben egy sor közlési díja 50 fillér.
Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

Felelős szerkesztő:

Dr. Sámuel Victor.

KIADÓHIVATAL:

Bellezey-ut 9. számú ház, hova az előfizetési és a hirdetés
pénzek küldendők.Előfizetési díj: Egész évre 8 K. Fél évre 4 K.
Nyegyed évre 2 K. Egyes szám ára: 20 fillér

Székely repülőgépe készül

Egy nagybirtokos fedezi a költségeket.

A világ legszebb gépmadara.

Budapest, 909. nov. 11.

Mint valami gyönyörű, mély hangzugas — hallatszik a távol kődéből, idegen országokból nap-nap után a hír, hogy itt is, ott is hófehér, feszes szárnyait megrebbentette a XX. század legcsodálatosabb madara, teremtménye, az acélinu, emberkéz alkotta gépmadár, hogy ez a gépmadár mindinkább erősbödik, izmosodik, időről-időre nagyobb és nagyobb beláthatatlan távolságok fáradhatatlan, gyors futárja lesz. Ez a legszebb sikere, látványja a XX. század hajnalának. Ebben a sikerben, látványban a nyugat európai államok majd mindegyikének jut rész. A magyar államnak ez ideig azonban nem. Pedig a magyar ész alkotta gépmadár valamelyes sikere mily örök dokumentuma lenne a magyar lélek teremtő energiájának.

A magyar földön azonban eddig

csak olyan repülőgépekről hallottunk, amelyek a fantázia szárnyán repülnek. És bizonyos is, hogy ez ideig, legalább a tudományos szakértők mérlegelése szerint, két komoly, figyelemre érdemes magyar repülőgépről, illetve tervezéről lehet szó. Az egyik Zsélyi Aladár mérnök műve, amely most van munka alatt, amelyről a lapok már részletesen beszámoltak, amellyel Tolnay képviselő akar felszállni; a másik Székely Mihály városunk szülöttjének zseniális találmánya. Elfogulatlanul írhatjuk azonban azt, hogy a Székely gépe az ötletesebb, a fényesebb sikerrel kecsegtetőbb, az újszerű. Igazolja pedig ezt azon körülmény is, hogy Tolnay, az aviatikai bizottság elnöke, aki Zsélyivel szövetkezett, az anyagokat nélkülöző és éppen ezért eddig tehetetlenségre kárhozott Székely Mihályt rá akarta venni, hogy Zsélyinek engedje meg — természetesen azonban a szerzői jog épségben tartása mellett — hogy ez gépén felhasználhassa Székelynek az aviatika történetében minden időkre nevének fennmaradását biztosító találmányát, az eddig megoldhatatlant, a repülőgépek auto-

matikus egyensúlyzó készülékét. Székely először bele ment e társulásba szorongatott helyzetében. Most azonban váratlan fordulat állott be. Székely tervezete egy délvidéki földbirtokosnak, aki rajong az aviatikáért, végtelenül megtetszett és vállalkozott arra, hogy annak kivitelében anyagilag támogatja.

Minden idővesztegelés nélkül, a lehető leggyorsabban tehát beszerezték itt Budapesten az összes szükséges anyagokat és már le is utaztak a vállalkozó mecénás pompás és kísérletekre alkalmas birtokára, amely a Délvidéken van.

Bárha tudjuk, hogy mely vármegyébe és helyre utaztak a vasmadár megvalósítása céljából, a zseniális felfedező kéréséhez képest ezt egyelőre nem hozzuk nyilvánosságra, hogy zajtalanul, háborgatás nélkül, a nagyvilágtól elzárkózva, a félelmetesen nagy-szerű problémának életet, szárnyakat adhassanak.

Néhány munkást is vittek magukkal Budapestre. Négy hét alatt — amint remélik — el is készülnek a külsőre, formára finom, subtilis, de masszív monoplánnal, amely a bemu-

TÁRCA.

Odioso.

Irtá: ifj. Reitter Ferenc,

I.

Én nem koldulok szikra érzést sem,
Én nem könyörgök görnyedve térden,
Szolga-imádság nem nyög ajkamon,
Tán elkárhoztam, de meg nem tértem.

Bősz pogány vagyok! Bálványt imádok —
Rózsaszín, puha, lobogó testet,
Min az űs-szentség dacos varázsa
A kéj zord hevén dühöngve rosztat.

Imám az átok! Zengő gyűlölség,
Melynek méhin az első nász fakadt
S mitől még most is nő meg a férfi
Egymásra feni a gyöngy fogakat!

Ah! nő ne szeressen soha engem!
Mily gyáva az ajk, mely csókot számol —
A gyűlölségnek űsi kohóján:
Ott lüktet a kéj, ott csattog a mámor!..

II.

Véresre marni a küzködő ajkat,
Megfojtani a szót a lihegő torkon —
Ha dicsőséged zongné világgá
Himnuszos, színes, buja akkordon!

Megfagyni a tűz alattomos árján,
Amint csöppenként surran a mollbe —
Mikor koldusaidnak a térde
A hódolattal soha se' tel be!

A bök-fejedelmek rongy-diadémit
Bus kacagással szerte cibálni
S való-fenséged nyögös hatalmán
Szent gyűlölettel, leverve állni!

S arcul verni a céda bitangot,
Szép testedre ha szomjaz' az ajka
S csókod aranykelyhéből a kéjnek
Mocsos seprűjét szopni akarja!..

Jacobi antipicotin szivarkahüvely

Jacobi extra szivarkapapír

elsőrangu gyártmányok.

Kapható Szarvason: Sámuel Adolf könyv- és papirkereskedésében (Bellezey-ut 9. szám), valamint minden nagyobb dohánytözsdeben.

tatott kép, rajz szerint is a világ legszébb, legtetszetősebb gépmadarának ígérkezik. Valósággal egy könnyűreptű, szárnyu, karcsu fecskének látszik. A szerkezetéről, ujtásairól, kormányzó-készülékéről, automatikus egyensúlyzó készülékéről méltatást későbbben adunk. Ez utóbbiról írt már a Magyar Hirlap és a Budapesti Hirlap is.

Egyébként Székely tartózkodik minden reklámhajtástól és innen van az, hogy az ő gépe, amely itt Budapesten, a tudományos szakhelyeken is a legtöbb figyelmet keltett, még a fővárosi sajtó részéről kellő méltánylásban nem részesült.

De erre is eljött az idő.

Magyar tornászok világkörúton.

15 évig a világ körül.

Szarvason előadást tartanak.

Két fiatal magyar tornász, Klimek Károly és Bertók Sándor a „Szegedi Torna Egylet“ tisztviselői érdekes és a fejlődő magyar sportnak kiválóan nagy szolgálatot tevő vállalkozásba fogtak. Körülutazzák a világot, hogy lássa a külföld a magyar sport nagyra jutását egyrészt, másrészt meg hogy megismerjék a nálunk eddig ismeretlen sportnemeket, tornagyakorlatokat, hogy azután befejezván körutukat, azokat honn is megismertessék és megkedveltessék, hogy nemzetünk, mely már így is kiváló helyet foglal el a világ nemzetei között sport tekintetében, kellő vezetés és training mellett két-

ségtelenül elragadhatja a cserkoszorút a föld minden nemzete előtt, valóban azzá is legyen.

Utazásuk 15 évre van tervezve, két ciklusban. Az első ciklus 7 évre terjed Európán keresztül Amerikába, Afrikába és onnan vissza Európába. A 2-ik ciklus Oroszországon és Kaukázuson át Ázsia, Ausztrália és Afrika északi részén keresztül visszatérés. Ez ut 8 évig fog tartani.

Ma, vasárnap délután 3 órakor a főgimnázium tornacsarnokában fogják bemutatni valóban gyönyörű tornagyakorlataikat az összes szereken, valamint a görög-római birkózási fogásokat. Mely alkalommal személyjegy 50 fillér, tanulóknak 20 fillér.

Olvasóközönségünk figyelmét különösen felhívjuk, hogy ne mulassza el ezt a kiválóan nagy sportélvezetet, meg hogy ne legyen fukar támogató-sával e derék ifjakkal szemben.

H I R E K.

— A „Szarvasi Leányegyesület“ 1909. november 14-én d. u. 4 órakor, az állami polgári leányiskola tornatermében a következő műsorral tartja meg előadó gyűlését: 1. Felolvas Gaál Mózes. 2. Gaál Ferenc: III. öme. Rhapsodie hongroise. Zongorán előadja Mészáros Ilona. 3. 1. „Mit ér, ha távol elfog a vágy“, „Tilos a csók“ című operettből. 2. „Az iglói diákok“-ból. „Az iglói piacon“. Éneklő Haviár Ilonka, zongorán kíséri Déri Henrikné. 4. „A kerek asztal mellett“. Irta Nil. Szavalja Holéczy Ida. 5. Kurucz János: a) Imp-

romptu op. 10. b) Magyar ábránd. op. 12. c) Dalok. Előadja a szerző.

— **Uj takarékpénztári vezérigazgató.** Az orosházi takarékpénztárnál Déghy Gyula elhalálozásával tudvalevőleg megürült a vezérigazgatói állás. Az igazgatóság Déghy Gyula helyére Horovitz Mór eddigi helyettes igazgatót választotta meg, akinek helyére pedig Tóth József tisztviselő lépett elő.

— **Előadás.** Az első vidéki lyceumi előadás f. hó 14-én azaz ma délután 4 órakor lesz megtartva B.-Szenfandráson. Előadó Illyés István adótárnok. A fényesnek ígérkező előadás mellékszámai igen magas színvonaluak lesznek, amennyiben zongora és harmonium—duettel ad elő Tebay Frida tanítónő és Szilágyi József róm. kath. s. lelkész. Ugyancsak Tebay Frida és még Majoros Margitka előadják zongorán négykezesben Weber „Rondóját.“ Előadás után közvacsora és tánc van tervbe véve. Eme szabásu első lyceumi előadás iránt nemcsak Szentandráson, de Szarvason is nagy az érdeklődés s többen átrándulnak a helybeliek közül is.

— A „Szarvasi Leányegyesület“ f. évi november 9-én tartott választmányi gyűlése elhatározta, hogy 1910. január 8-án „Karton“ bált rendez, melyre meghívja a szegedi honvédszenekart. Áprilisban pedig nagyobb szabásu irodalmi délutánt rendez, amelyen a legkiválóbb magyar írók fognak közreműködni.

— **Névváltoztatás.** Kostjálík György szarvasi lakos „Csomós“-ra, Forschner Miksa, Ferenc és Jenő ugyancsak helybeli lakosok „Földes“-re változtatják neveiket belügyminiszteri engedellyel.

— **Előadó-estély.** A helybeli Lyceum a Békésmegyei Központi

A tekintetes úr.

Ezelőtt a falunak nem volt annyi belső embere, irányítója, mint most. Bíró, jegyző, egy-két esküdt ember . . . s úgy eligazgatták azok a falu ügyeit-bajait, a hivatalos apró-cseprő dolgokat, hogy amellet még ráérttek beszélgetni, komotizálni, vagy ha úgy jött a sor, picézni, vidászgatni is . . .

Ma már nem azt a világot éljük! A bíró mellé tettek másbírókat, precektort, gyámot, gazdát, tutort; a jegyző keze alá írnokot, díjnokot, nyilvántartót, ellenőrt, kiadót, iktatót, végrehajtót, kik mind szívükön viselve a falu sorsát, kora reggeltől késő estig szakadatlanul dolgoznak, írnak, intéznek, kihallgatnak, tanácskoznak, ülésnek, kivetnek, beszédnek, adót egzekváltnak, s még sem tudják rendén elvégezni a munkájukat. Pedig van szigorú ösztökélőjük, ellenőrzőjük is . . .

Ott a járás . . . Nem szólva a várme-gyéről, hol egy-egy emeletes palota minden zugában nadrágos emberek ülnek, kik mind a falukat tartják szemmel . . .

Ezelőtt a járásnak is egy embere volt: a szolgabíró. Ma már ott is annyi ága-boga

van a hivatalnak, annyi benne a kenyérpusztító, pótdáonövelő, hogy annak se szeri, se száma . . .

Mikor egy-egy városi úri alkalmatosság begördül a faluháza nyitott kapuján s kiszáll belőle egy-egy pantallós úr, a belső emberek mográngatják a dolmányait s összeintenek:

— Mögin gyün valaki . . .

— Vizsgálat lösz . . . !

Hogy milyen vizsgálat, azt nem tudják. De nem is esoda, hisz annyi a főnök, mint eséplésnél a pelyva. . . Van fő-, al-, helyettes, tiszteletbeli szolgabíró, gyakornok, számvívő, ember-, állatorvos, kukacbiztos, mértékhitelcsitő, faiskola, tűzfelügyelő, indzsellér, földkóstoló stb. . . kik egyik faluból ki, a másikba be, hol egybe hol másba ütögetik az orrukat . . . deputálnak, vizitálnak, gánesoskodnak, utasítanak, birságolnak . . . s végül is felvesszik a fuvar-, meg a napidijaikat s odóbb állnak . . .

Tavaszi elején új ember vetődött ki Szanazugra. Csak a hivatal volt új, az ember már régi, időse is, ismerősségre is . . . Fülkikeren jött. Köpönyegben, szivarral — hát megsüvegezték az emberek. Gondolták,

de meglátszott is rajta az első tekintetre, hogy hivatalbeli ember.

Az is volt.

Valamikor itt tanítóskodott a kormány iskolájában. Innen áthelyezték a megye székhelyére. Hogy ott a megyei urakkal ismeretséget kötött, úgy szür alatt megtették faiskola-felügyelőnek.

No, hivatalnak ez is hivatal, ha nem zsiros is. Fuvar, meg napidij csak jár vele. A pénz pedig mindenhol elkél; hát még egy szegény néptanítónál. No, ott igazán nem esik rossz helyre.

Mikor a felügyelő úr lenyitott a tanácsházba, csak Köteles András, a falu gazdaja könyökölt a zöld posztóra s esendően pipázgatott. A tanító, akarom mondani a felügyelő úr köszönt, parolázott . . . Majd hogy letelepedett, elmondta a faluba való kikövetkezőse okát: Vizsgálatot tart a faiskola fölött . . .

Köteles uram helyeslőleg bólintott. Még a pipát is kivette a szájából, amint tudomására jutott, hogy hivatalos emberrel áll szemközt . . .

Nem ismerte föl a felügyelő urat. Hja! a vén ember hamar felejt. De a felügyelő

Közművelődési Bizottság meglizása folytán az első előadó-estélyt f. hó 18-án, az az csütörtök este 8 óraker tartja a tanítóképző tágas dísztermében. Szabad előadás tart. „A szervetlen vegytan“ címen, bemutatásokkal, Krecsmárik Endre tan. kép. tanár, lyceumi elnök. Mellékszámok és zene szintén lesz. Előadó-estély minden második csütörtökön fog tartatni s ha alkalmasnak bizonyul az időpont, mindig este 8 óraker. Az előadás látogatása ingyenes.

— **Halálos szerencsétlenség.** Kedden délelőtt Fazekas Mihály jómódu békésszentandrás gazda, fiatal feleségével a tanyára igyekezett. Kocsijukba két szilaj csikó volt befogva. A csikók utközben valamitől megriadtak és eszeveszett vágatással vonszolták maguk után árkon-bokron keresztül a kocsit. A rettenetes zökkenések miatt mind a ketten kiestek. Míg azonban Fazekas csak könnyebben sérült meg, felesége a kocsit alá esett, még pedig olyan szerencsétlenül, hogy a nyakcsigolyája eltört és szörnyen halt. A szerencsétlen fiatal asszony csak 27 éves volt.

— **Az endrőd—szarvasi ut irányja.** Békésvármegye még 1907-ben elhatározta, hogy Endrőd és Szarvas községek között törvényhatósági utat épít. Az ut irányát ugyanakkor állapították meg, amihez Endrőd község képviselőtestületének többsége is hozzájárult. Egyesek azonban megfélembeték ezt a határozatot, azt akarták, hogy más irányból hatoljon be a községbe az ut. A törvényhatóság ezt a felebbezést javaslatlétel vé-

gett kiadta az államépítészeti hivatalnak, amely megállapította, hogy az új irány 362 méterrel hosszabbaná meg az utat, a mi 5700 korona költség-többletet okozna. Az államépítészeti hivatal jelentése kapcsán a törvényhatóság újabb határozathozatalra hívta fel Endrőd községet. E határozatot meg is hozták, de nem szabályszerűen. A régi és az új utirány mellett egyenlő számban szavaztak a képviselőtestületi tagok. Mindkettőre 17-en szavaztak. Szavazategyenlőség esetén az elnöknek kellett volna döntenie, de annak, úgy látszik, nem volt bátorsága színt vallani a kényes kérdésben hanem a sorsra bízta a döntést, ami egyáltalában nem szabályszerű. Ez alaki hiba miatt a törvényhatóság nem fogja a határozatot visszaküldeni hanem tetszése szerint intézkedik az ut irányáról. A törvényhatóság utjaiba a nélkül is kevés beleszólásuk van a községeknek.

— **Uj tanítónő.** Micsinay Margit, okleveles tanítónő, Micsinay Pál, szarvasi nyug. tanító leányát, az acsai evang. egyház egyik iskolájához tanítóul választotta; állását már el is foglalta.

— **Az öcsöd-mesterszállási ut.** Az öcsöd-mesterszállási törvényhatósági ut építését a vármegye tudvalevőleg Kálmán Miklós vállalkozóra bízta, mert az ő ajánlata volt a legelőnyösebb. Kálmánnak már meg kellett volna kezdeni az utépítést, de most azzal a kérelemmel fordult a vármegyéhez, hogy adjon neki 50 napi haladékat.

— **A kondorosi előjáróság lemondási ügye.** Mult számunkban megirtuk, hogy Kondoros község előjárósága Reiner Béla bíróval együtt

lemondott állásáról azért, mert a képviselőtestület elvetette a beterjesztett 1910 évi rendes és pótdólköltségvetést. A lemondást az előjáróság már be is jelentette a főszolgabírónak, aki az új választást november 11-re tűzte ki. Időközben azonban változás történt. Kondoros község képviselőtestülete ugyanis november 6-án rendkívüli közgyűlést tartott, melyen az előjáróság lemondását nem fogadta el. — Ugyanekkor visszautasította Baross István főjegyző szabadság iránti kérelmét is, melyet a főjegyző szintén a fenti okból terjesztett be. Ilyképen a békételenség hullámai elsimultak.

— **A jövő évi ujoncozás.** A honvédelmi miniszter leiratot intézett a vármegyéhez, melyben az 1910. évi ujoncállításra vonatkozólag intézkedések vannak. Az ujoncállítások határ-idejei még nincsenek megállapítva, csak figyelmeztetni akarja a miniszter az érdekelteket, hogy a kedvezményekre való igényeiket az illetők január és február hóban okvetlenül jelentsék be az illetékes hatóságnál. E kedvezmények alatt a póttartalékos vagy egyéves önkéntesi jogosultságok értendők.

— **Megyebizottsági tag választás.** Scholtz Gyula halálával megüresedett megyebizottsági tag választás folyó hó 15-én a Dankó-féle iskolában fog megtörténni.

— **Egy emberbaráti kegyeletes intézmény.** Míg a hivatalnok emberek sorsáról, sőt legtöbbször végső tisztesség megadásáról is kenyéradó intézményük az állam vagy az illető nagyobb magánvállalat rend-

ur sem fedezte föl az inkognitóját; tetszett neki, hogy ez a nyakas, dűlyfős ember oly alázatosan bókolt előtte; de meggondolta, hogy így ösmeretlenül többre megy . . . Igaza is volt.

Úgy szóbeszéd közt aztán hamarosan kitudódott, hogy a felügyelő ur a község gazdjával szeretne szóba állni, mert az ő keze alá tartozik a faiskola. Köteles uram egy kis nyaknyújtogatás után kibökte, hogy a gazda jelenleg éppen ő . . .

Erre némi kászolódás után kimentek a kertbe, hol is — jó esők jártak a tavaszon — csak úgy burjánzott a dísznónak való kövör gaz.

No ezt nem hagyta szó nélkül a felügyelő ur, megcsóválta a fejét:

— Ez így nem jól van. A gaz mindent elöl . . .

Majd a csemetékre vetette a szemeit:

— Kevés, kevés . . . ami van az is sovány . . .

— Sovány? — ütötte fel fejét Köteles uram. — Má' instálom a tekintetős urat én csak azt mondom, hogy a fa nem mougolicza . . .

Aztán később hozzátette:

— De még annak is sovány a fiatalja . . .

— Hát a tisztaság . . . ? A gaz huzza

el . . . Ezt nem tűröm . . . Jelentést teszek . . . — így a felügyelő.

Köteles uram ez utóbbi kemény szavakra meghökkent, a kalapját levette, — igaz, hogy a nap is melegen sütött — s aztán tarka kockás zsebkendőjével megtörülgette a tarkóját.

— Má' tekintetős uram, azt ne tőgye . . . Mindönt, csak azt ne . . . A jelöntés, büntetés. A mög nem szivelős dolog. Ha má' hiba van, hát én fogadom, hogy rőndbe hozom ezt a kertőt, úgy mint a paradicsom, csak most az éccő hunyjon szömöt a tekintetős ur . . .

No, a nagy fogadozásra a tekintetős ur szemét hunyott . . . Azaz megígérte, hogy most az egyszer nem tesz rossz jelentést.

Hogy így szépszerével rendbejöttek, bekövetkeztek a község házára.

Utközben a felügyelő ur teljesen kioktatta Köteles uramat a fatenyésztés minden csinja-binjáról, ki is majd felfalta szemeivel a bőbeszédű felügyelőt . . . Közbe integetett a jó tanácsokra s erősen fogadkozott:

— Ugy lesz, ugy a, tekintetős uram . . .

A faluházára ez időre már felkövetkeztek a többi belső emberek is. Az árva tutor egyszeriben folismerte a felügyelő urat:

— Ejnye, ejnye . . . hogy megváltozott a tanító ur . . . Hát, hogy élnek ott benn, a városban . . . ?

Köteles gazda szemei fennakadtak; majd lassan odaódalgott a jegyzőhöz s sutogva tudakolta:

— A' lenne?

— Az a . . . — bólintott a jegyző.

A gazda fejében derengeni kezdett . . .

— Aki a kormány iskolájában tanított?

— Az . . .

Köteles András oda tekintett az asztal végére, hol a felügyelő ur környölt; a fejét lassan megingatta jobbra is, balra is s aztán a belső emberekhez fordulva, kinyújtotta hosszú nyakát:

Üüüüümmmm — s hirtelen felkapta a fejét. — Én mög, hogy mögtökintetősura-moztam ! !

Az emberek kárörvendve nevettek.

A felügyelő ur boletemetkezet az írsaiba.

Köteles gazda meg nagy restelkedve lesütötte a szemeit, a tarkóját körülvakargatva valamit dűnyögött s aztán, amint egy kis egérutat bazzalt, lopva kiszürkös-ködött a tanács házból . . .

Péczely József.

szerint gondoskodik, addig az az igazi kisember, a kispap, kisiparos, sőt az ipari és mezőgazdasági munkás munkaképtelensége idejéről igazán csak kevés intézményünk nyújt alkalmat az előrelátó gondoskodásra. Igazán elszomorító az a jelenség, hogy embertársaink ezrei hullanak el teljes elhagyatottságban minden emberi támasz és segély nélkül, Melynek igazolására közsegeink háztartásának számadatai nyújtanak megdöbbentő adatokat, az elhagyottak eltakarítására fordított számoszlopaikkal. Pedig minden emberben él a vágy és az erős akarat, hogy legalább biztosan tudott elmúlásával senkinek terhére ne válják, sőt iparkodik minden ember az előrelátott szomorú esetre szeretteiről gondoskodni. Erre az előrelátó gondoskodásra a legmagyarabb vidékeken eddig az úgy nevezett temetkezési társulatok nyújtottak módot, melyek tömeges taglétszáma igazolja, hogy a magyar emberben él az a becsületos vágyakozás, hogy esetleges elhalálása esetére szeretteiről gondoskodhasson. Ezek a társulatok azonban hibás számítási alapokon nyugodva sok helyen kellemtelen tapasztalatok szerzésére nyújtottak alkalmat tagjaiknak, míg végre a m. kir. belügyminiszternek is érélyes intervencziói következményeként egy nagyszabású országos temetkezési segélyező társulat alakult meg és kezdte meg működését a fővárosban, melynek országszerte most alakulnak meg helyi szervezetei, önnálló helyi egyesületei. Ezen egyesület a „Gondviselés” című orsz. központi temetkezési segélyező társulat (Budapest VIII. Baross-utca 10., melynek tagjai 100 kor. 1000 koronáig terjedő temetkezési segélyben részesülnek elhalálásuk esetén. Lelkészek, tanítók, hasznos szolgálatot tesznek hűveiknek, ha e jótékony társulat terjeszkedése érdekében közreműködnek.

— **A járási főszolgabíró** az 1910 évre egybeállított legtöbb adót fizető községi képviselők névjegyzékét azon felhívással adta ki a községnek, hogy azt folyó évi november hó 14-től 18-ig bezárólag a község házában közszemlére tegyék ki, s erről a lakosságot a szokásos közhírretétel útján azzal értesítsék, hogy a névjegyzék ellen a közszemlére kitélt követő naptól számított 15 nap alatt a főszolgabírónál szóval előterjesztendő, vagy írásban benyújtandó felelővel élhetnek.

— **Jubiláló községi orvos.** Dr. Simkovich György Békésszentandrás községi orvosa e hónap 16-án fogja ünnepelni negyedszázados évfordulóját annak, hogy mint orvos, a község szolgálatába lépett. A közsere-

tetnek örvendő orvos tiszteletére nagyobb szabású ünnepélyt akart rendezni a lakosság, de ő szerényen kitért előle s csak szűkebbkörben ünnepli meg a nevezetes évfordulót.

— **Távozó segédlelkész.** Barthó András ág. hitv. ev. segédlelkész, kit a giráltyi (Sáros megye) ág. ev. egyház lelkésze választott, december 1-én foglalja el állását. Helyébe Szarvasra Kamnár József pozsonyi theologus jön.

— **A szarvasi jótékony négyelet** az Árpád szálloda disztermében nagy stílus szilveszter estélyt fog megrendezni. Következő számainkban részletesen fogunk ez estélyről megemlékezni.

— **Képviselőtestületi tagválasztás** megüresedett egyik képviselőtestületi tagságra Walkovszky Mihályt választották meg.

— **Országos borászati kongresszus Verseczen.** Darányi Ignác és Kossuth Ferencz védnökségével november hó 21 és 22-én országos borászati kongresszus tartatik Verseczen, mely kongresszus az eddigi bejelentések szerint igen nagy arányúnak ígérkezik. A kongresszus alkalmából és tartama alatt ugyanott borkiállítás és vásár is rendeztetik, mely iránt a külföldi borkereskedelem részéről már is nagy érdeklődés mutatkozik.

— **Halál fürdés közben.** Weigert Mihály kondorosi lakos Szarvasra ment gőzfürdőbe, ahol valószínűleg a nagy hőség következtében szívszélhűdés érte és meghalt.

— **Választás.** Szarvas község képviselőtestülete keddi rendkívüli közgyűlésén Kántor Sámuel községi főpénztárossá választották.

— **Megőrült.** Petrás György 66 éves szarvasi szabómester hirtelen megőrült. Beszállították a gyulai tébolydába.

— **Életunt asszony.** Klimaj Jánosné született Sándor Erzsébet ezüst-szőlői lakos folyó hó 11-én konyha késsel gyomron szurta magát, nyomban meghalt.

Megjártam a bus temetőt . . .

Megjártam a bus temetőt . . .

Az enyészet birodalmát,
A helyet, hol annyi hű szív
Alusza az örök álmát!

Ott jártam, hol szeretteit
Síratta az özvegy, árva,
Ott, ahol a boldogságom
Néma sirba van bezárva!

Ott zokogtam, hol nyugosznak
Azok a jó áldott lelkek,
Kik szüleim nem voltak bár,
Mégis mint ők, úgy neveltek.

Ott andalgtam bánatosan
Jó hitvesem s fiam porán,
Akkor engem bus szivemmel
Árván hagytak ilyen korán.

Ott sirtam el minden könnyem
S ott töltött a remény is el,
Hogy a lelkeim találkozik
Majdan drága lelkeikkel!

Forschner Ede.

TERE-FERE.

Röpködés a kávéházban.

Irta: referenc.

Az egyik: Na és mi az ön véleménye, mért zuhant le Kutassi?

A másik: Hallja, maga engem ne hergeljen. Kutassi ki!

Az egyik: Nos és mint képzeli ön, mért nem zuhant le Blériot?

A másik: Ezt már megfejttem. Kutassi úgy esik, ahogy röpül, ha nem röpül, mert esik s ha úgy esik, hogy röpül, mert nem esik, akkor röpül, de azért csak esik, mert nem röpül, hanem esik. Blériot pedig nem röpül, ha esik s ha röpül nem esik s ha esik, nem esik, mert nem röpül. Megértette?

Az egyik: Kicsit. Na és most magyarázza meg nekem a repülő-gépet. Hogy van az, hogy nincs luftballonja és mégsem esik, hanem úgy esik, hogy röpül.

A másik: Kezdjük elülről. Van hátul egy motor.

Az egyik: Helyes.

A másik: A motor zug-bug, mint az őszi szél, vagy mint egy szellőztető. Addig zug-bug, amíg felzug-bug-rugja magát a magos étherbe. S ha már felzug-bugta magát, akkor mehet. Értette?

Az egyik: Kicsit. De mért zuhant le Kutassi?

A másik: Nem érti? Kutassinak az volt a baja, hogy mikor már fenn volt a levegőben, nem mehetett. Megállás pedig nem existál.

A másik: Igen. Nem.

Az egyik: De Blériot jól megcsinálta. Meglódította a szellőztetőt és svungot vett. Persze, aztán ment mint a fészkes cserebogár.

A másik: Svungot vett?

Az egyik: Igen. Mert az a fő.

A másik: Na és mit csinál, ha le akar szállni, hogy le ne essék?

Az egyik: Kiereszti a gázt.

A másik: De ha nincs vele a luftballon, miből ereszti ki?

Az egyik: Na hallja! Hát a csőből. A cső vele van.

A másik: Pardon. Erről megfeledeztem.

Az egyik: Na igen Mert a madár is úgy száll le, hogy kibocsátja a gázt. Azért fűtül. Az embernél már megfordítva van. Ha kibocsátja a gázt, repül.

Az egyik: De akkor, minek a motor?

A másik: Hogy zúgjon. Hogy lármozon. Addig zúg, forog, kavargó, csapkod, míg a sok zavargásban felrepül.

Az egyik: Nagyszerű.

A másik: Nem látott maga még csirkét, amint kotkodácsol, kapar, verdes, csapkod a szárnyaival s aztán kicsit fel is repül.

Az egyik: De igen.

A másik: Hát ezen alapszik a motor. Hiszen mindent a madaraktól tanultak az emberek. S ha nagyon sokan lesznek már a léghajósok, meglássa V betűben fognak röpködni, mint a darvak. Látott már darvat?

Az egyik: Soha. Hát az milyen motor?

A másik: Olyan madár, mint a csirke, csak hogy repül. Hazája Marokkó és Dél-afrika.

Az egyik: De hisz Marokkó Észak-Afrikában van.

A másik: Ne szóljon mindig közbe. Egész Marokkó délen van.

És így tovább.

Piaczi árak

	frt.	kr
Buza piros prima	13	95
Mercantil buza	13	80
Sárgás buza	—	—
Üszkös buza	13	40
Árpa	6	50
Zab	7	10
Köles	7	00
Csőves tengeri	4	30
Morzsolt tengeri uj	6	20
Morzsolt tengeri ó	6	50
Luczerna mag prima	65	—
Hizott sertés	51	—

Vasúti menetrend.

— Érvényes 1909. okt. 1-től. —

	ind. é.	2:29 n.	12:15 n.	5:40
Mezőtur	érk.	3:15 "	1:03 é.	6:28
Szarvas	ind.	3:27 "	1:27 "	6:38
Kisszénás	érk.	4:14 "	2:12 "	7:25
Orosháza	érk.	5:35 "	3:26 "	8:40
Mezőhegyes	érk.	7:55 "	5:40 "	—

	ind.	9:18 é.	—
Mezőhegyes	ind.	5:55 "	11:17 "
Orosháza	érk.	7:18 "	12:29 "
Kisszénás	érk.	8:24 "	1:26 "
Szarvas	ind.	8:44 "	1:44 "
Mezőtur	érk.	9:30 "	2:30 "

A nappali idő reggeli 6 órától esti 5 óra 59 percig terjed. A számjegyek előtt levő betűk é. = éjjeli, n. = nappali jelent.

HIRDETÉSEK.

Hirdetmény.

Szarvas nagyközség alólírott elöljárósága ezennel közhírré teszi, hogy köztenyésztésre szánt s magántulajdont képező mének bizottsági megvizsgálása az egész járásra nézve folyó évi **november hó 23-án.** — Szarvas község közházánál délelőtt 9 órákor fog megjelteni.

Felhívatnak ennél fogva a méntulajdonosok, hogy ménjeiket a jelzett helyen és napon pontosan elővezessék, mert alispán ur. kellő alap nélkül pótvizsgálatot engedélyezni nem fog. — Akik pedig engedély nélkül fedeztetnek, szigorú büntetéssel lesznek sújtva.

Szarvason, 1909. évi nov. hó 5.

Az elöljáróság nevében:

Kollár Lajos, s. k. Kovács János, s. k.
főjegyző bíró.

Értesítés.

Petrásovits Gyula tudatja, hogy a mérlegkészítői és javító tanfolyamot az aradi állami szakiskolába elvégezte. A mérleg tulajdonosoknak az új törvényekre vonatkozólag készségesen ad felvilágosítást.

Bérbeadó lakás.

3 szoba, konyha és éléskamrából álló kertre nyíló lakás

bérbeadó

Gróf Csáky Albin-utca 78. sz. I. ker.

Sá r k á n y I m r e tanár
maczózugi 476 négyszögöles
szőlőskertje
s z a b a d k é z b ő l

eladó.

Értekezhetni a tulajdonossal
Csáky-u. I., 76 sz. a.

Legn. kitünt. Arany államérem Nürnberg 1906.

Globus

Fém tisztító kivonat

jobban tisztít
mint minden-
féle más.

Fém tisztítószer.

Legn. kitüntés Grand Prix St. Louis 1904.

Egy lakás, három szoba, esetleg kettő a hozzá tartozó mellékhelyiségekkel

azonnal kiadó.

Tudakozódni lehet özvegy **Andrási Jánosné** nál, Gróf Andrási-utca 3-3 144. szám alatt.

Egy jó erkölcsű fiu tanulónak

felvétetik.

Cim: a kiadóhivatalban.

Hirdetmény.

Szarvas nagyközség elöljárósága részéről alólírottak felhívjuk a 1887, 1888 és 1889 években született állítás köteleseket, hogy az 1910. évi sorozásra vonatkozó jelentkezéseiket a folyó évi november havában a katona ügyosztálynál annál is inkább el ne mulasztják, mert azon állítás kötelesek kik jelentkezéseiket elmulasztják a törvény értelmében szigorúan büntetetté fogják.

Szarvason, 1909. évi szept. hó 28.

Az elöljáróság nevében:

Jeszenszky Frigyes, Kovács János,
jegyző. bíró.

Tisztasága **30.000** koronával szavatoltatik.

A konyhában és házban

mindent, ami egyáltalában mosható és tisztítható, csakis

Schicht zsavasszappanával

tisztítsunk. Ez szappan évtizedeken át folytatott beható és lelkiismeretes tanulmányozásnak eredménye. Mosóereje rendkívüli, szavatolt tisztító és ment minden káros keveréktől. Gond nélkül használható tehát minden tisztítási célra, még ott is, hol közönséges szappan felmondja a szolgálatot vagy különös gondosságot szükegetnek.

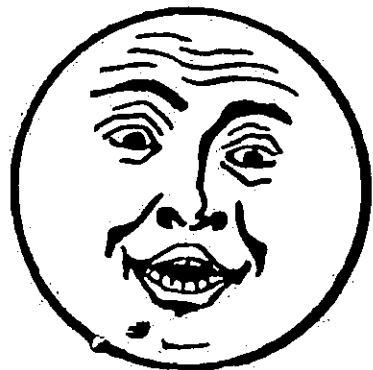

Hirdetések

jutányos áron
felvételnek a
Szarvas és Vidéke
kiadóhivatalában.

Feltűnést keltő találmány! A fogápolásra használt szerek csak részben felelnek meg hivatásuknak. Az illatos szájviz a fogkőlerakodást meg nem akadályozza, a fogpor hosszas használata pedig a fogzománcát koptatja el. Ezen hiányokon segít

egy kitűnő új találmány, a **Sztzraka-féle Menthol fogszappan**, mely erős bacillusölő hatásánál fogva a szájüreget hatalmasan deszinficiálja, a fogakat fehériti s a romlástól megóvjá. Beszerezhető gyógyszerárakban, drogériákban egy koronáért. — 3 darabot 3 koronáért bérmentve küld Sztzraka gyógyszerész Mohol.

Kapható Szarvason:

Miklós Pál (Medveczki u.) gyógyszerárában

Szarvas nagyközség előljáróságától.

12934—909. ikt. sz.

Hirdetmény.

Alólirott községi előljáróság felhívja a katonai kedvezményre jogosítottakat, hogy akik jogcimeiket igazolni óhajtják, azt a katonai ügyi jegyzői irodában az 1910 évi március hó végéig okvetlen jelentsék be.

Szarvas, 1909 nov. 8.

Az előljáróság nevében:

Jeszenszky
jegyző.

Demcsák
h. bírő.

Óra-, ékszer- és látszer üzlet.

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy Szarvason a Fő utcán, Réthy-féle házban, (Holéczy Gusztáv üzletével szomszédságban)

óra, ékszer és látszer fióközletet nyitottam.

Főüzletem Orosházán a legnagyobb forgalomnak és kitűnő hírnévnek örvend.

Ugyanazon módon, ugyanazon pontos elsőrangú kiszolgálással óhajtom Szarvas közönségének szakmám-beli szükségletét is kielégíteni, mint azt az orosházi főüzletemben teszem.

Ennek szives tudomásul vétele után kérem Szarvas b. közönségének kitüntető pártfogását.

Kiváló tisztelettel

özv. Leszich Kálmánné.

6—10

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 68.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szónagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szecsavágók, répavágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egytemes acél-akék, 2- és 3-vasu akék és minden egyéb gazdasági gépek.

Szobadisz festéseket
saját rajzaimmal elő-
állítok.

ÉRTESÍTÉS.

Legmodernebb és leg-
újabb sablonokkal vál-
lalok a legegyszerűbb
munkát.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy Jókai Mór utca 139-ik h.-szám alatt, Engel Izidor ur saját házában szoba-
festő- és mázoló műhelyt nyitottam.

A mai modern kornak megfelelő szoba-, disz-, templomfestést, mázolást, aranyozást, továbbá selymekre, mindenféle előrajzolást és festést elvállalok, ugyszintén ruha- és más egyéb himzésekre előrajzokat készítek. Arra törek-
szem, hogy a nagyérdemű közönséget munkámmal mindenféle tekintetben kielégítek. Szives pártfogását kérve a nagyérdemű közönségnek

maradtam kiváló tisztelettel

Ugyanitt egy tanuló
is felvétetik.

Weisz Sámuel

szobafestő, mázoló és aranyozó.

Olcsó és megbízható
kiszolgálás.

Alapított 1880-ban.

Telefon szám : 16.

S Á M U E L A D O L F

könyvnyomdája, könyvkötészete, könyv-, papir- és írószerkereskedése
SZARVASON, Beliczey-ut 9. szám.

Könyvnyomdában

mindennemű könyvnyomdai munkák, u. m.: bál meg-hívók, eljegyzési és esküvői értesítések, névjegyek, üzleti kártyák, levélpapír és borítékok, számlák, falragaszok, körlevelek és gyászjelentések pontosan és jutányos árak mellett készíttetnek.

Könyvkötészetemben

mindenféle könyvkötészeti munkák egyszerű és diszes kivitelben a legjutányosabb árak mellett gyorsan és pontosan készíttetnek. Iskola-könyvek a legrövidebb idő alatt köttetnek be. Olcsó és tartós munka! Pontos kiszolgálás!

Könyvkereskedésemben

kaphatók az összes helybeli iskolákban használandó tan-könyvek, író- és rajszerek. Énekes- és imakönyvek nagy választékban. Mindennemű papir és írószerek nagy raktára. — Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

A „Szarvas és Vidéke“ kiadóhivatala.

R E I S Z M I K S A

BUTORGYÁRA   BÉKÉSCSABA

VASUT-UTCA 1155. ÉS 1156. SZ.

Műasztalos, kárpitos- díszítőműhelyek.

RAJZIRODA.

Telefon: 20. sz.   Telefon: 20. sz.

Saját készítményű teljes

lakásberendezések

állandóan nagy választékban.